

8. SINIF

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

BECERİ TEMELLİ YENİ NESİL SORU BANKASI

KONU TESTLERİ

*Her konu için ayrı ayrı
testler konunun pekiştirilmesini
sağlar.*

VIDEO ÇÖZÜM İÇİN
KAREKODU OKUTUNUZ.

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI

*LGS'deki soru sayısı ve 8. sınıf
kazanımları dikkate alınarak
hazırlanan sorulardır.*

MOZAİK SOSYAL BİLGİLER YAZARLARIMIZ

YASİN ALTINTAŞ

VEYSEL GÜL

ALİ BİLGİN

YAVUZ KORKMAZ

AYKUT ORÇUN ERCAN

NADİR EKİCİ

HİLAL ÖZDİLEK

BUSE NUR ÜNAL

MURAT CİVAN

OKTAY GÜLMEZ

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkırarak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar -ki şehâdetleri dînin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

MEHMET AKİF ERSOY

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Abdulhamit EMEKLİ

YAZARLAR

Yasin ALTINTAŞ
Zeki GÜL

EDİTÖR

Hülya BODUKCU - Kazım EMEKLİ

DİZGİ – GRAFİK

Ramazan ATAK

İLETİŞİM

mozaikyayinlari@gmail.com

Mozaik Yayınları

mozaikyayinlari

BASIM YERİ

Copyright©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

MS0624 – B1

ISBN: 978 – 625 – 7870 – 43 – 6

Sevgili Öğrenciler

Eğitim modelinin güncellendiği; biyolojik, dijital ve fiziksel çağa doğru ilerlediğimiz bu süreçte sınavların amaç değil araç olarak yapılandırılması söz konusu. Bu kapsamda “Liselere Giriş” ve diğer sınavlarda sizlerden sadece soru çözmeniz değil; günlük hayatla ilişkilendirme, problem çözme, sorgulama, analiz etme gibi üst düzey bilişsel becerileri kullanmanız istenmektedir.

Mozaik Yayınları olarak deneyimli ve fenomen kadromuzla soru bankalarımızı hazırlarken üst düzey bilişsel becerilerinizi geliştiren, beceri ve yaşam temelli soruları merkezine alan bir yaklaşımı benimsedik. Bu doğrultuda kitabımızı tamamen kazanımlara uygun, basitten karmaşığa ve günlük hayat ile ilişkilendirerek hazırladık.

Mozaik Yayınları Soru Bankamızda **Kazanım Testleri** ve **ÜDS (Ünite Değerlendirme Sınavı)** yer almaktadır.

Kazanım Testlerimiz Milli Eğitim Bakanlığı programında yer alan kazanımların tamamını karşılayan, farklı çeşitlilikle ve yeteri kadar soru içeren bölümümüzdür. Bu bölümdeki temel amaç; her bir kazanımı temel düzeyden üst düzeye doğru hiyerarşik biçimde kavratmak; harita görsel okuma ve günlük hayatı bütünleştiren soruları bizimle konuyu tamamen özümsemenizi sağlamaktır.

ÜDS (Ünite Değerlendirme Sınavı) ise kazanım testlerinde özümsediğiniz kavram ve kazanımların iç içe geçtiği, birlikte analiz edildiği bölümdür. Bu bölümde; birden fazla kazanımın üst düzeyde daha bütüncül bir anlayışla harmanlandığı, LGS ve MEB örnek sorularıyla birebir uyumlu hâle getirildiği sorular bulunmaktadır. Bölümün temel amacı tüm kazanımların eksiksiz ve bir bütün olarak pekiştirilmesidir.

Bu eserimizde öncelikle deneyimli yazarlarımıza, ayrıca kitabımıza soruları ile katkı sağlayan **Mehmet Ali CEMİLOĞLU, Emin ŞENER, Mahmut ÖZTÜRK ve Murat CİVAN**'a ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Kitabımızın öğretmenlerimizin değerli emeklerine bir destek, öğrencilerimizin değerli çalışmalarına bir kaynak olması umuduyla ...

Abdulhamit EMEKLİ

Mozaik Yayınları Koordinatörü

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

☞ BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti	7
Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı.....	11
Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını Etkileyen Olaylar ve Kişiler.....	17
Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı.....	19
Ünite Değerlendirme Sınavı - 1	23
Ünite Değerlendirme Sınavı - 2	26

2. ÜNİTE

☞ MİLLÎ UYANIŞ (BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR)

I. Dünya Savaşı'na Yol Açan Gelişmeler	31
Osmanlı Devleti'nin Son Savaşı: I. Dünya Savaşı.....	35
İşgal Yıllarında Anadolu: Mondros Ateşkes Antlaşması.....	43
Cemiyetler ve Kuvâimillî'ye.....	51
İstiklal Yolculuğu.....	57
Bir Millet'in Yemini: Misakımillî	65
Büyük Millet Meclisine Karşı Çıkan Ayaklanmalar	71
Sevr Barış Antlaşması.....	75
Ünite Değerlendirme Sınavı - 1	79
Ünite Değerlendirme Sınavı - 2	83
Ünite Değerlendirme Sınavı - 3	87

3. ÜNİTE

☞ MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM

Doğu ve Güney Cepheleeri	93
Batı Cephesi.....	99
Maarif Kongresi.....	107
Başkomutanlık Yasası ve Tekalif-i Millîye Emirleri	109
Direnışten Dirilişe: Sakarya'dan Büyük Taarruza.....	111
Türkiye'nin Tapu Senedi: Lozan Barış Antlaşması	119
Millî Mücadele'nin Sanata ve Edebiyata Yansımaları	125
Ünite Değerlendirme Sınavı - 1	127
Ünite Değerlendirme Sınavı - 2	129

4. ÜNİTE

☞ ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

Atatürk İlkeleri	135
Siyasal Alanda Yapılan İnkılaplar.....	141
Hukuk Alanında Yapılan İnkılaplar	147
Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar.....	151
Toplumsal Alanda Yapılan İnkılaplar.....	155
Ekonomik Alanda Yapılan İnkılaplar	157
Atatürk ve Sağlık	159
İlelebet Cumhuriyet	161
Atatürk İlke ve İnkılaplarını Oluşturan Temel Esaslar.....	163
Ünite Değerlendirme Sınavı - 1	165
Ünite Değerlendirme Sınavı - 2	169
Ünite Değerlendirme Sınavı - 3	172
Ünite Değerlendirme Sınavı - 4	175

5. ÜNİTE

☞ DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar	181
Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi	183
Türkiye Cumhuriyeti'ne Yönelik Tehditler	185
Ünite Değerlendirme Sınavı	187

6. ÜNİTE

☞ ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DİŞ POLİTİKASI

Türk Dış Politikasının Temel İlkeleri	193
Dış Politikada Yaşanan Gelişmeler.....	195
Misakımillî'nin Son Zaferi: Hatay.....	197
Ünite Değerlendirme Sınavı - 1	199
Ünite Değerlendirme Sınavı - 2	202

7. ÜNİTE

☞ ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

Atatürk'ün Vefatı ve Yankıları	207
İnsan Eserleriyle Yaşar.....	209
Yeniden Sarsılan Dünya	211
II. Dünya Savaşı ve Savaşın Türkiye'ye Etkileri	213
Demokrasi Yolunda Güçlü Adımlar	215
Ünite Değerlendirme Sınavı	217
Cevap Anahtarı	221

1. ÜNİTE

👉 BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

- ✓ Avrupa'daki Gelişmeler
ve Osmanlı Devleti
- ✓ Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi
ve Öğrenim Hayatı
- ✓ Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını
Etkileyen Olaylar ve Kişiler
- ✓ Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı

1. ÜNİTE KAVRAM SÖZLÜĞÜ

SÖMÜRGEÇİLİK

Bir devletin, kendi ülkesinin sınırları dışında, başka ulusları, devletleri, toplulukları siyasal ve ekonomik egemenliği altına alarak yayılması

DUYUN-U UMUMİYE İDARESİ

Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'ne verdikleri borçlara karşılık Düyunu Umumiye (Genel Borçlar) İdaresini kurmuşlardır. Bu kuruluş Osmanlı Devleti'nin gelir kaynaklarına el koymuştur

MİLLİYETÇİLİK

Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı her milletin kendi devletini kurmasını öngörmüştür.

İHTİLAL

Halkın; ülkenin mevcut siyasi, sosyal ve ekonomik yapısını değiştirmek amacıyla kanunlara aykırı bir şekilde ayaklanmasıdır.

MECLİSİ MEBUSAN

Meşrutiyet döneminde Osmanlı Devleti'nin meclisidir.

MEŞRUTİYET

Hükümdarın yanında halkın seçtiği temsilcilerden (milletvekilleri) oluşan parlamentonun (meclis) ve anayasanın olduğu yönetim şeklidir.

OSMANLILIK

Tanzimat Dönemi'nde ortaya çıkan bu düşünceyi Genç Osmanlılar (Jön Türkler) savunmuştur. Balkan Savaşları sonrasında bu düşüncenin etkisi azalmıştır.

İSLAMCILIK

Devletin parçalanmasını önlemek için Müslümanları halifenin etrafında toplanmasını savunan fikir akımıdır.

BATICILIK

Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun tek yolunun çağdaşlaşmaktan geçtiğini savunan fikir akımıdır.

ÇOK ULUSLU (KOZMOPOLİT)

Dili, dini ve ırkı birbirinden farklı olan birden fazla milletin aynı ülkede bir arada yaşamasıdır.

KAPİTÜLASYON

Osmanlı Devleti'nin yabancı devletlere tanıdığı iktisadi (ekonomik), hukuki ve sosyal ayrıcalıklara denir.

İSLAHAT FERMANI

İlan edilmesindeki amaç Avrupalı devletlerin desteğini almak, Avrupalıların azınlıkları bahane ederek içişlerimize karışmalarını önlemektir. Azınlık hakları genişletilmiş ve Müslümanlarla eşit hale getirilmiştir.

MEKTEP: İlkokul

RÜŞTİYE: Ortaokul

İDADİ: Lise

AKADEMİ: Yüksekokul

SOSYO-EKONOMİK

Aynı anda hem toplumsal alanı hem ekonomik alanı veya aralarındaki ilişkileri ilgilendiren.

DİPLOMASİ

Milletlerarası ilişkileri düzenleyen antlaşmalar bütünü, yabancı bir ülkede ve milletlerarası toplantılarda ülkesini temsil etmesidir.

PANSLAVİZM

Slav asıllı bütün halkları aynı yönetim altında toplama amacı güden politik akım ve hareket.

ABC

TEST

1

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti - 1

1. Aşağıdaki haritada İspanya İmparatorluğu'nun sömürgeleri gösterilmiştir.

18. yüzyılda buharlı makinenin keşfiyle Sanayi İnkılabı başlamıştır. Bu durum daha sonra tüm Avrupa ve dünyayı sarmıştır. Sanayileşme ile birlikte Avrupa'da makineleşme de başlamıştır. Bu durum ham madde ve pazar sorununu ortaya çıkarmıştır. Sanayi İnkılabına katılan Avrupa devletleri dünyanın değişik yerlerinde ham madde ve pazar bulmak için sömürgecilik (emperyalizm) faaliyetlerine başlamışlardır.

Verilen bilgiler ve harita dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sömürge yarışında en başarılı devlet İspanya'dır.
B) İlk buharlı makine İspanya'da icat edilmiştir.
C) İspanya'nın en çok sömürgesi ve kolonileri Amerika kıtasında yer almaktadır.
D) Sanayi İnkılabı İspanya'da başlamış daha sonra Avrupa'ya yayılmıştır.

Mozaik

Yayınları

2. Osmanlı Devleti'nin parçalanıp dağılmasını önlemek için bazı fikir akımları ortaya çıkmıştır. Bu fikir akımları ile ilgili bazı özellikler aşağıda verilmiştir.

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm milletleri Osmanlı milleti adı altında bir araya getirerek devletin dağılmasını önlemeyi amaçlayan fikir akımıdır.

I.

Osmanlı Devleti'nin yıkılmasını önlemek ve devleti geri kalmışlıktan kurtarmak için Avrupa'dan bilim, teknik ve yönetim anlayışının alınması gerektiğini savunan fikir akımıdır.

II.

Müslüman milletlerin, Osmanlı halifesinin liderliğinde tek bir çatı altında birleşmesini savunan fikir akımıdır.

III.

Bütün Türkleri Osmanlı Devleti çatısı altında milli bir duygu ile bilinçlendirmeyi ve bir bayrak altında toplama-yı amaçlayan fikir akımıdır.

IV.

Bu bilgilerden yola çıkarak kutucuklara fikir akımlarından hangileri getirilmelidir?

	I	II	III	IV
A)	Osmanlıcılık	Türkçülük	İslamcılık	Batıcılık
B)	İslamcılık	Osmanlıcılık	Batıcılık	Türkçülük
C)	Osmanlıcılık	Batıcılık	İslamcılık	Türkçülük
D)	Türkçülük	Batıcılık	Osmanlıcılık	İslamcılık

Kazanım Video Konu Anlatım
İçin Karekodu Okutunuz.

1. ÜNİTE

3. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda Avrupalı devletlerden yüksek faizle borç alarak giderlerini karşılamaya çalışmıştır. İlk kez Kırım Savaşı sırasında alınan borçlar büyük oranda israf edilmiştir. Devlet, otuz yıl içinde borçlarının faizini dahi ödeyemez hâle gelerek iflas etmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. Osmanlı Devleti ilk dış borcunu İngiltere'den almıştır.
- II. Osmanlı Devleti büyük ekonomik sıkıntılar yaşamıştır.
- III. Avrupalı devletler Osmanlı'nın iç işlerine karışmaya başlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

4. Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik akımı, farklı milletleri bünyesinde barındıran Osmanlı Devleti'nin dağılma sürecine girmesine neden olmuştur. Özellikle Balkanlardaki Hristiyan topluluklar, milliyetçilik akımının etkisi ve büyük Avrupa devletlerinin de kışkırtmaları sonucu bağımsızlıklarını elde etmek için ayaklanmaya başladılar. Osmanlı Devleti bu isyanları durdurmak için Tanzimat Fermanı yayınlayarak azınlıkların siyasal, sosyal ve hukuk alanında haklarını genişletmiş ancak istenilen sonucu alamamıştır. Osmanlı Devleti'nde milliyetçiliğin etkisiyle ilk olarak 1804'te Sırp isyanı çıktı. 1829 Edirne Antlaşması'yla Yunanlar bağımsızlıklarını kazandı. Devam eden dağılma süreci, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda alınan ağır yenilgi sonrası 1878 yılında imzalanan Berlin Antlaşması ile Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlığını ilan edip Osmanlı Devleti'nden ayrılmışlardır.

Yukarıdaki veriler dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız olan ilk devlet Sırbistan'dır.
B) Osmanlı Devleti sınırlarında daralma olmuştur.
C) Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmışlardır.
D) Osmanlı Devleti dağılmayı engellemeye yönelik önlemler almıştır.

5. Aşağıda Tanzimat Fermanı'nın bazı maddelerine yer verilmiştir.

- Hiçbir kişi yargılanmadan cezalandırılmayacak, mahkemeler açık olacak ve herkes yasalar önünde eşit olacaktır.
- Tüm halkın can, mal ve namus güvenliği sağlanacaktır.
- Vergiler, herkesin gücüne göre alınacak, devlet tarafından belli yöntemlerle toplanacaktır.

Bu maddelere göre Tanzimat Fermanı'nda;

- I. Hukuk,
- II. Ekonomi,
- III. Toplumsal

alanlarından hangileriyle ilgili düzenlemeler yapıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

6. Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı Osmanlı Devleti gibi diğer çok uluslu devletleri de etkilemiştir. Avrupalı devletler kendi ülkelerinde bulunan etnik unsurların ayrılıkçı hareketlerine karşı sert önlemler alırken Osmanlı Devleti'nde meydana gelen milliyetçi hareketlere ise açıkça destek verdikleri gibi onların hamiliğini de üstlenmişlerdir.

Bu bilgilere göre;

- I. Milliyetçilik akımından birçok devlet etkilenmiştir.
- II. Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü savunmuşlardır.
- III. Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nde çıkan isyanlara karşı çifte standart uygulamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

ABC

TEST

2

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Avrupa'daki Gelişmeler ve Osmanlı Devleti - 2

1. XIX. yüzyılın başından itibaren Osmanlı Devleti'nde yaşanan azınlıklar, Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı "her millete bir devlet" fikrinin etkisi ve Avrupalı devletlerin kışkırtmalarıyla ile Osmanlı Devleti'ne karşı bağımsız devlet kurmak için ayaklanmışlardır. Başlayan bağımsızlık isyanları sonucu Sırp, Bulgarlar, Karadağlılar ve Yunanlar gibi Balkan milletleri bağımsızlığını kazanarak Osmanlı Devleti'nden ayrılmışlardır.

Bu metne göre;

- Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki hakimiyet alanı daralmıştır.
- Azınlıklar, milliyetçilik fikrinin etkisiyle isyan etmişlerdir.
- Ayrılıkçı olaylarda Avrupalı devletlerinde katkısı vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti, azınlıkların isyan etmesini önlemek amacıyla yayımladığı Tanzimat Fermanı'nda herkesin can, mal ve namusunu kanunla güvence altına almıştır. Osmanlı Devleti, isyanlara devam eden gayrimüslimlere Islahat Fermanı ile fazladan haklar vermiştir. Buna rağmen ayrılıkçı ayaklanmalar engellenememiştir. Jön Türkler'e göre bunun nedeni olarak padişahın yönetimde tek söz sahibi olmasıydı. Padişahın halk tarafından denetlenmesi gerektiğine inanan Jön Türkler, Meşrutiyet'in ilan edilmesini sağlamışlardır. Mebusan Meclisi'nin açılarak azınlıkların meclise girmesine rağmen azınlıklar ayrılıkçı hareketlerine devam etmişlerdir.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- Osmanlı Devleti, demokrasi yolunda adımlar atmıştır.
- Verilen haklar ile azınlıkların devlete bağlılığı artmıştır.
- Osmanlı Devleti, hukukun üstünlüğü ilkesini benimsemiştir.
- Azınlıklar, verilen haklara rağmen amaçlarından vazgeçmemiştir.

3. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılda başlayan isyan hareketleri neticesinde dağılma sürecine girmiştir. Osmanlı devlet adamları ve aydınlar devletin dağılmasını önlemek amacıyla bazı fikir akımları ortaya atmışlardır. Dağılmayı önlemek amacıyla Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa'nın öncülüğünü yaptıkları fikir adamları devletin sınırları içinde yaşayanları din veya millet ayrımı yapmaksızın Osmanlı milleti oluşturmayı amaçlamışlardır.

Bu fikir akımıyla ilgili;

- Toplumsal eşitliği sağlamaya çalışmaktadır.
- Devletin bütünlüğü korunmak için ortaya atılmıştır.
- Bütün Müslümanları Osmanlı halifesi etrafında toplamayı amaçlamıştır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve III	D) I, II ve III

4. Sanayi İnkılabının sonucunda üretimde kol gücünün yerini makineler almaya başlamıştır. Makineler sayesinde üretim hızla artmış, hızlı üretimle birlikte ham madde ve pazar ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Sanayileşmiş devletler ihtiyaçlarını karşılamak için sömürge yarışına girmiştir. Devletlerarası gruplaşmalar ve daha fazla sömürge elde etmek ve var olan sömürgeleri de korumak amacıyla silahlanma yarışı ortaya çıkmıştır.

Bu metne göre Sanayi İnkılabı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- Ürün fiyatında artışa neden olmuştur.
- Devletler arasında rekabete ortam hazırlamıştır.
- Azınlıklarda bağımsız devlet kurma düşüncesinin oluşmasını sağlamıştır.
- Osmanlı Devleti'nin kısa sürede sanayileşmesini sağlamıştır.

Yayınları

Mozaiik

1. ÜNİTE

5. Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlerden aldığı borçlarını ödeyememesi üzerine Avrupalı devletler tarafından 1881 yılında Düyun-u Umûmiye İdaresi kurulmuştur. Genel Borçlar İdaresi olarak da bilinen bu kurum, Osmanlı Devleti'nin bazı gelirlerine el koymuş ve borçlar bu gelirlerden tahsil edilmeye başlanmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.
- II. Avrupa'nın ekonomik denetimi altına girmiştir.
- III. Alınan borçlar doğru yerlerde kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6. İslamcılık, Osmanlı Devleti'nin bütünlüğünü korumak amacıyla ortaya çıkan düşünce akımıdır. Amacı, farklı ırklardan Müslümanları halife etrafında birleştirerek Hristiyan dünyasının karşısında bir denge unsuru hâline getirmektir. Aynı zamanda Balkanlardaki Müslüman milletleri devletten kopmasını önlemek amacına dayanır. Bu akımın savunucuları genellikle Osmanlı Devleti içindeki Türk olmayan Müslüman halklarla kaynaşma, birlikte hareket etme düşüncesini ileri sürmüşlerdir. Bu akım, II. Abdülhamit tarafından da desteklenmiş, 1908'den sonra daha da gelişmiştir. Ancak bütün çabalara rağmen İslamcılık akımı çok taraftar toplayamamış, siyasî gelişmelerle etkinliğini yitirmiştir.

Bu fikir akımıyla ilgili,

- I. Padişahın da benimsediği düşünce sistemidir.
- II. Devletin toprak bütünlüğünü korumak için tedbirler almıştır.
- III. Müslümanları birleştirerek, uluslararası alanda siyasi bir güç sağlamaya çalışmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. 1897 Yunan Harbi sırasında Mehmet Emin Yurdakul'un "Cenge Giderken" şiirinde dillendirdiği "Ben bir Türküm dinim, cinsim uludur" dizesi Türkçülük akımının sloganı olmuştur. Balkan Savaşlarının meydana getirdiği olumsuz sonuçlar ve Osmanlılık akımının farklı milletleri birleştirme yönündeki çabalarının başarısız olması, Türkçülük akımını ön plana çıkarmıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) En son ortaya çıkan fikir akımı Osmanlılıktır.
- B) Türkçülük akımı, Balkan Savaşlarının sonucunda ortaya çıkmıştır.
- C) Yaşanan olumsuz gelişmeler, milliyetçi duyguları artırmıştır.
- D) Türkçülük akımının kurucusu Mehmet Emin Yurdakul'dur.

8. 1789 yılında gerçekleşen Fransız İhtilâli, her milletin kendi bağımsız devletini kurma hakkına sahip olduğu düşüncesinin yayılmasına ve imparatorlukların dağılma sürecine girmesine yol açmıştır. Bağımsız devlet kurma hayaliyle isyan eden azınlıkların etkisiyle Osmanlı Devleti'nde toprak kayıpları yaşanmıştır.

Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi bu duruma neden olmuştur?

- A) Çok uluslu yapısı
- B) Demokratik yapısı
- C) Kapitülasyonların varlığı
- D) Denge politikası izlemesi

ABC

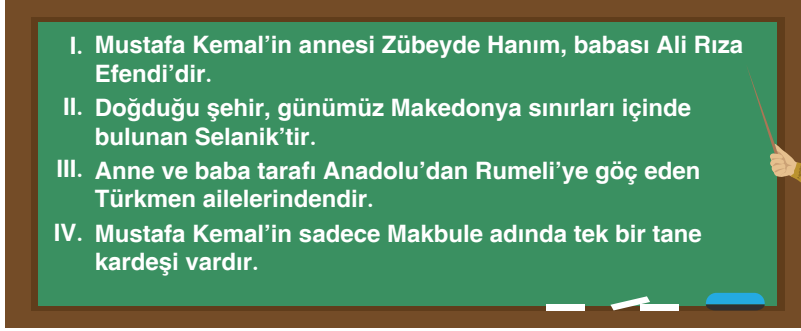
TEST

3

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı - 1

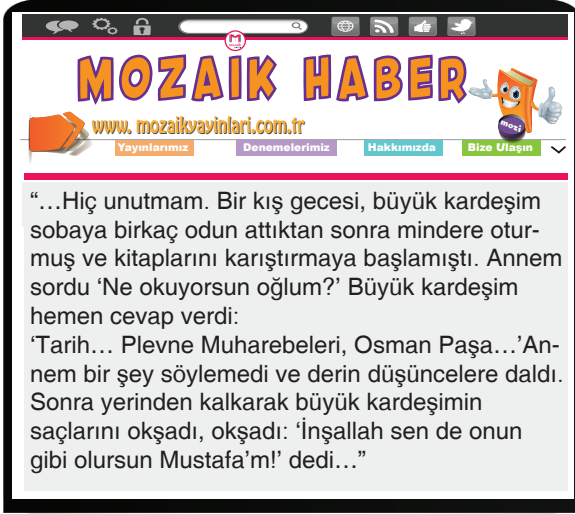
1. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Zeki Gül, "Bir Kahraman Doğuyor" ünitesini işlerken tahtaya aşağıdaki bilgileri yazmış ve öğrencilerinden hatalı bilgileri bulmalarını istemiştir.

Buna göre tahtada verilen bilgilerden hangileri hatalıdır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV

2. Aşağıda Mustafa Kemal'in annesiyle yaşadığı bir konuşma verilmiştir.

Buna göre;

- I. Mustafa Kemal'in tarihe olan ilgisi küçük yaşlarda başlamıştır.
II. Annesi oğlunun ileride saygın bir insan olmasını temenni etmiştir.
III. Annesi ileride Mustafa Kemal'in asker olacağıyla ilgili bir an endişe duymuştur.
IV. Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde annesinin büyük rolü vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV D) I, II ve III

3. Mustafa Kemal'in okul hayatı ilkokulla başlar. Okul çağına geldiğinde annesi ile babası arasında küçük bir anlaşmazlık yaşanır. Annesi oğlunun mahalle mektebine giderek dini bir eğitim almasını istemektedir. Babası ise modern öğretim yöntemlerinin uygulandığı bir okula gitmesini istemektedir. Bu dönemde Osmanlı eğitim sistemine ikilik hakimdir. Asırlardır devam eden ve dini eğitim veren medreselere paralel olarak Avrupa tarzı eğitim veren yeni okullar açılmıştı. Babası Ali Rıza Bey, eşini kırmadan sorunu çözer. Küçük Mustafa önce adet olduğu gibi dini merasimle mahalle mektebine başlar. Birkaç gün sonra oradan ayrılarak Şemsi Efendi Mektebine geçer. Böylece Mustafa Kemal'in öğrenim hayatı başlamış olur.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in doğduğu dönemde farklı tarzda eğitim veren okullar vardır.
B) Annesi ve babası Mustafa Kemal'in eğitimi konusunda farklı görüşlere sahiptir.
C) Mustafa Kemal'in okula başlama sorunu demokratik bir ortamda çözüme kavuşturulmuştur.
D) Mustafa Kemal babasının isteği ile askerî eğitim almak için Şemsi Efendi Mektebine kaydedilmiştir.

Kazanım Video Konu Anlatım
İçin Karekodu Okutunuz.

1. ÜNİTE

4. Aşağıdaki görselde Manastır şehrinin bazı özelliklerine yer verilmiştir.

Çeşitli din ve milletin insanların bir arada yaşadığı Manastır'da özellikle Sırlar, Bulgarlar ve Yunanlar kiliseleri aracılığıyla bölgeye hâkim olmak istemiştir.

Konsolosluklar Balkanlarda ayrılıkçı fikirlerin yayılmasında önemli rol oynamıştır.

Manastır Makedonya'nın önemli bir ticaret ve konsolosluklar şehridir.

Bu özellikler şehirde kültürel bir zenginliğin oluşmasına katkı sağlamıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Konsolosluklar Osmanlı toprak bütünlüğünü savunmuştur.
- B) Manastır çok uluslu bir yapıya sahiptir.
- C) Manastır ekonomik canlılığın yaşandığı bir şehirdir.
- D) Avrupalı devletler etnik çeşitliliği kendi çıkarları için kullanmıştır.

Mozaik

Yayınları

5.

Buna göre Zeki Öğretmen'in sorusuna öğrenciler aşağıdaki cevapların hangisini vermiş olamaz?

- A) Mustafa Kemal tarih dersini çok sevdi.
- B) Mustafa Kemal sadece doğduğu şehrin tarihi ile ilgilenmiştir.
- C) Mustafa Kemal kitap okumayı çok sevdi.
- D) Mustafa Kemal edebiyata ve hitabete önem vermiştir.

6.

Ali Fuat Bey (Cebesoy), sınıf arkadaşı olan Mustafa Kemal'in Tarih Öğretmeni Tevfik Bey ile ilgili düşüncelerini şöyle ifade etmektedir: "... Mustafa Kemal, öğretmeninden daima saygı ile söz etmiştir. Kolağası Mehmet Tevfik Bey değerli ve milliyetçi bir Türk subayıydı. Türk tarihini iyi biliyor ve öğrencilerine tarih zevkini veriyordu. Mustafa Kemal, Türk tarihini bütün genişliği ve derinliği ile kavramış olan hocasından daima saygı ile söz etmiştir. 'Mehmet Tevfik Bey'e minnet borcum vardır, bana yeni bir ufuk açtı.' demiştir."

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Tarih bilincinin oluşmasında öğretmeni etkili olmuştur.
- II. Öğretmenlerine değer vermiştir.
- III. Tarih dersi en çok sevdiği derstir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

ABC

TEST

4

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı - 2

1.

"Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey, mektebe gitmek meselesine aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında şiddetli bir mücadele vardı. Annem, ilahilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu.

Rüsumatta (gümrük) memur olan babam, o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Mektebine devam etmeme ve yeni usul üzerine okumama taraftardı. Nihayet, babam işi ustalıklı halletti. Evvela mahalle mektebine başladım. Bu suretle annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden çıktım. Şemsi Efendi'nin mektebine kaydedildim."

Yukarıda Mustafa Kemal'in öğrenim hayatıyla ilgili bir görsel verilmiştir.

Bu görsel ile ilgili olarak aşağıda verilen yorumlardan hangisi yanlıştır?

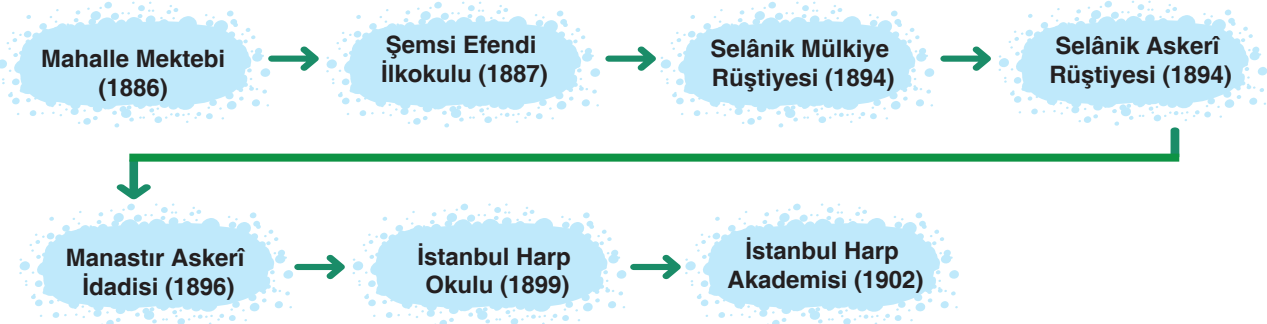
- A) Mustafa Kemal'in babası eşini üzmeden kendi istediğini yapmıştır.
- B) Mahalle Mektebi geleneksel tarzda eğitim veren bir okuldur.
- C) Mustafa Kemal'in çocukluk döneminde eğitim öğretimi birliği vardır.
- D) Şemsi Efendi Okulu yeni usulle eğitim veren bir okuldur.

Mozaik

Yayınları

2. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in eğitim gördüğü okullar ve bu okullara başlama tarihi verilmiştir.

Bu tabloya göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Farklı şehirlerde eğitim görmüştür.
- II. 1894 yılından itibaren askerlik mesleği üzerine eğitim almıştır.
- III. İstanbul Harp Akademisinden Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle mezun olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1. ÜNİTE

3. Mustafa'nın doğduğu ve çocukluğunun geçtiği günümüzde Yunanistan sınırları içinde kalan Selânik, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki gelişmiş şehirlerinden biriydi. İşlek bir limana sahip olmasının yanı sıra Avrupa'yla olan demir yolu bağlantısı, şehirde ticari ve ekonomik hayatı canlandırmıştı. Selânik, Osmanlı'nın Batı'ya açılan kapısı konumundaydı. Türklerle birlikte Rum, Sırp, Yunan, Bulgar ve Yahudi gibi toplulukların birlikte yaşadığı bir şehirdi. Selânik'te Türkçe, Rumca, Bulgarca ve İbranice yayımlanan resmi vilayet gazetesinin yanı sıra Avrupa'da çeşitli dillerde basılan gazete, dergi ve kitapları takip etme imkanı da vardı.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Selânik sosyal dokusu sayesinde kültürel çeşitliliğe sahip bir şehirdir.
B) Selânik ulaşımın ve ticaretin geliştiği bir şehirdir.
C) Farklı etnik ve dini kökenden gelen topluluklar bir arada yaşamıştır.
D) Mustafa Kemal'in doğduğu dönemde Selânik'te en çok konuşulan dil Osmanlıca'dır.

4. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde geleceğin ünlü hatip ve şairi Ömer Naci ile tanışmış ve arkadaş olmuştur. Ömer Naci, Mustafa Kemal'e Tefik Fikret'in ve Namık Kemal'in eserlerini tanıtmış ve sevdirmiştir. Yakın arkadaşı Ali Fethi Okyar'ın Fransızcaya hâkimiyeti oldukça ileri bir seviyedeydi. Onun aracılığıyla Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerin eserleriyle tanışmıştır. Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den; hak, adalet ve özgürlük kavramlarında Tefik Fikret'ten; Türk milliyetçiliği duygusunda Ziya Gökalp' ten millî kültür, millî birlik ve beraberlik konularında ise Mehmet Emin Yurdakul'dan etkilenmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine değil ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in kişiliğinin oluşmasında aydın insanlar etkili olmuştur.
B) Ali Fethi Okyar sayesinde Fransız düşünürlerin eserlerini tanımıştır.
C) Millî birlik ve beraberlik konusundaki düşüncelerini Mehmet Emin Yurdakul etkilemiştir.
D) Ömer Naci, Mustafa Kemal'e askerlik mesleğini sevdirmiştir.

5. Mülkiye Rüştiyeleri ve Askerî Rüştiyeler, ilk olarak Padişah II. Mahmut döneminde İstanbul'da açılan ve ortaokul seviyesinde eğitim veren kurumlardır. Rüştiyelerden mezun olanlar, o dönemde devletin idari birimleri de dahil olmak üzere çeşitli kurumlarda meslek sahibi oluyorlardı. İlk olarak Selânik Mülkiye Rüştiyesine kaydolan Mustafa burada eğitim görmekten pek memnun kalmadı ve bu okuldan ayrıldı. Çocukluk hayallerini gerçekleştirebilmenin ve çok sevdiği askerlik mesleğine girebilmenin yollarını aramaya başladı.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Rüştiye okulları ortaokul düzeyinde eğitim veren okullardır.
B) Mülkiye Rüştiyelerinde verilen eğitim yetersizdir.
C) Mustafa Kemal askerlik mesleğini çok sevmektedir.
D) Rüştiye okullarından mezun olanlar ileride devlette çalışabilmektedir.

6. Aşağıda Mustafa Kemal'e ait bazı sözler verilmiştir.

- "Yolunda yürüyen bir yolcunun yalnız ufkunu görmesi kâfi değildir. Muhakkak ufkun ötesini de görmesi ve bilmesi lâzımdır."
- "Ulusal egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, mahvolur."
- "Yurt toprağı, her şey sana feda olsun kutlu olan senin hepimiz senin için fedaiyiz."
- "Artık insanlık kavramı, vicdanlarımızı temizlemeye ve duygularımızı yüceltmeye yardım edecek kadar yükselmiştir."

Bu sözler, Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) İnsan sevgisi
B) İleri görüşlülük
C) Sanatseverliği
D) Vatanseverliği

ABC

TEST

5

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Mustafa Kemal'in Çocukluk Dönemi ve Öğrenim Hayatı - 3

1. Mustafa Kemal, asker olabilmek için askeri eğitim veren bir okula gitmesi gerektiğinin farkındaydı. Mustafa Kemal'in annesi Zübeyde Hanım ise oğlunun asker olmasını istememiş ve bu konuda oğlunu engellemiştir. Ancak Mustafa Kemal, annesinden gizlice askeri okul sınavlarına girmiş ve bu sınavları kazanmıştır. 1893-1895 yılları arasında askerî eğitim için Selanik Askerî Rüştiyesinde eğitim görmeye başlamıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Eğitimi konusunda annesiyle aynı görüşlere sahiptir.
- II. İdealist ve kararlı bir kişilik özelliğine sahiptir.
- III. Zorluklar karşısında yılmadan istekleri için çalışmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde askerî rüştiyelerde Türkçeye daha çok önem verilmekte, yabancı dile iki yıl erken başlanmakta ve Fransızca, ders olarak okutulmaktaydı. Bu okullarda spor salonları da bulunmaktaydı. Sivil rüştiyeler ise bu imkânlarla sahip değildi. Yine askerî rüştiyelerde öğrenciler, yetenekleri ve durumlarına göre yükselebiliyorlardı. Tüm bunların yanı sıra askerî okulları bitirenler, orduya girdiklerinde, geniş Osmanlı İmparatorluğu'nun uzak köşelerindeki insanların yaşayışlarını görüp öğrenme fırsatını bulabiliyorlardı. Bu sivil okul mezunlarının kolay kolay elde edemedikleri bir başka imkânıydı. Bu nedenler Mustafa Kemal'in Selanik Askerî Rüştiyesini seçmesinde etkili olan unsurlardan bazılarıdır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nde eğitimde birlik yoktur.
- B) Askerî rüştiyelerin sosyal ve kültürel yönü gelişmiştir.
- C) Mustafa Kemal, Selanik'in dışına çıkma fırsatı elde etmiştir.
- D) Askerî rüştiyelerin öğrenci sayısı diğer okullardan daha azdır.

3. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde yaşanan bir olayı daha sonraları Ali Fuat Paşa'ya şöyle anlatır: "Eğer kitabet hocamız imdadıma yetişmeseydi, ben de şair olup çıkacaktım. Çünkü hevesim vardı. Asım Efendi bir gün beni çağırdı: "Bak oğlum Mustafa dedi, şiiri filan bırak. Bu iş senin iyi asker olmana mâni olur. Diğer hocalarınla da konuştum. Onlar da benim gibi düşünüyorlar. Sen Naci'ye bakma, o hayalperest bir çocuk. İleride belki iyi bir şair ve hatip olabilir fakat askerlik mesleğinde katıyen yükselemez." Hocamın ne kadar haklı olduğunu hadiseler ispat etti. Çok arzu ettiği hâlde Naci, Erkânıharp (kurmay) zabiti olamadı."

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eğitim hayatı sekteye uğramıştır.
- B) Öğretmenlerinin kararlarına uyması geleceğini olumlu etkilemiştir.
- C) Tarihe ilgi duyarak Türkçülük fikir akımına yönelmiştir.
- D) Ömer Naci ile bütün arkadaşlık ilişkilerini kesmiştir.

4. Mustafa Kemal, Mehmet Emin Yurdakul ile ilgili şunları söylemiştir: "Şair Mehmet Emin Yurdakul'un ilk kez Manastır Askerî İdadisinde öğrenciyken okuduğum, "Ben bir Türk'üm, dinim, cinsim uludur." dizeleriyle başlayan manzumesinde bana ulusal benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı bulmuştum..."

Buna göre Mehmet Emin Yurdakul, Mustafa Kemal'i hangi yönden etkilememiştir?

- A) Vatanseverlik
- B) Çağdaşlık
- C) Milliyetçilik
- D) Türkçülük

Yayınları

Mozaiik

1. ÜNİTE

5. Aşağıda Selanik'in durumunu gösteren haritaya yer verilmiştir.

Bu haritaya göre Selanik ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çok uluslu toplumsal yapıya sahiptir. B) Balkanların en gelişmiş şehridir.
C) Farklı dinler bir arada yaşamaktadır. D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya açılan kapısıdır.

Mozaik Yayınları

6. Selanik, liman ve demiryolu ile ülkenin ve dünyanın farklı yerleriyle irtibat halindeydi. Avrupa'da basılan gazete, dergi ve kitaplar kolayca temin ediliyordu. Böylece dünyadaki gelişmelerden ve fikir akımlarından haberdar oluyordu.

Buna göre Selanik ile ilgili,

- I. Zengin bir kültürel yapıya sahip olduğu,
II. Farklı milletlerin bir arada yaşadığı,
III. Batı ile iletişimin kolay olduğu

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

7. Mustafa Kemal, Harp Akademisinde, zamanının büyük bir kısmını sorumluluk hissettiği daha ciddi ve daha hassas meselelerle ilgilenmeye ayırdı. Devletin her kademesinde görülen kötü gidişat, kafasını meşgul eden ve çözüm bekleyen en önemli sorundu. Ancak o çözüm yolu bulmakta gecikmedi. Anlamını ve önemini çok iyi öğrendiği hürriyet kavramı ilk çözüm yoluydu. Mustafa Kemal, ileride karakterini bağımsızlık ve hürriyet olarak tanımlayacaktı.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Devlet sorunlarına çözüm arayışına girdiği,
II. Özgürlüğü, kişiliği olarak gördüğü,
III. Askerlik eğitimini ikinci plana bıraktığı

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

ABC

TEST

6

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Mustafa Kemal'in Fikir Hayatını Etkileyen Olaylar ve Kişiler

1. Mustafa Kemal Manastır Askerî İdadisinde vatan ve hürriyet şairi Namık Kemal'i, Türkçülüğün önemli isimlerinden Mehmet Emin Yurdakul'u ve Ziya Gökalp'i eserlerinden tanımıştır.

Bu göre, Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Askerî eğitim almıştır.
II. Milliyetçi yazarların kitaplarını okumuştur.
III. Farklı yazarlardan etkilenmiştir.

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

2.

Mustafa Kemal Harp Okulu ve Harp Akademisinde iken dergi ve gazete çıkarma çalışmaları ile arkadaşlarına konferans niteliğinde konuşmalar yapmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisinin ön plana çıktığı söylenebilir?

- A) Barışçılığı
B) Liderliği
C) İleri görüşlülüğü
D) İnkılapçılığı

3. Aşağıda XIX. yüzyılda yaşanan bazı durumlar verilmiştir.

- Balkan milletleri Fransız İhtilali'nden etkilenerek bağımsızlık çabaları içine girmişlerdir.
- Osmanlı Devleti üzerinde çıkarları olan emperyalist devletler Balkan milletlerini kışkırtmışlardır.

Bu durumların Mustafa Kemal üzerindeki etkisi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Milliyetçi bir kişiliğe sahip olması
B) Siyasete önem vermesi
C) Demokrasiyi benimsemesi
D) Askerlik mesleğini tercih etmesi

4. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi'ni bitirdikten sonra İstanbul Harp Okulu'nda eğitim hayatına devam etmiştir. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti olmasından dolayı sosyal, ekonomik ve siyasi yönden büyük bir öneme sahiptir. Mustafa Kemal, başkent İstanbul'da kaldığı sürece ülkedeki sorunları yakından takip etmiş, sorunlara çözüm bulabilmek amacıyla arkadaşlarıyla toplantılar yapmıştır.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal, farklı şehirlerde eğitim hayatına devam etmiştir.
B) İstanbul, Mustafa Kemal'in siyasi alanda gelişmesine katkı sağlamıştır.
C) Mustafa Kemal, vatanseverlik duygusuyla hareket etmiştir.
D) Mustafa Kemal, Harp Okulu'ndaki eğitimini okul birincisi olarak bitirmiştir.

Yayınları

Mozaik

Kazanım Video Konu Anlatım
İçin Karekodu Okutunuz.

1. ÜNİTE

5. Atatürk, bir taraftan J.J. Rousseau'nun Cumhuriyeti'ni diğer taraftan Montesquieu'nun Monarşi adlı eserini okumuş olması görüşlerini koşullara göre değil olması gereken hukuksal, demokratik, laik bilimsel bir düşünce mantığı içerisinde ortaya koymasında etkili olmuştur. Atatürk'ün "Egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur." sözlerinin kaynağını J.J. Rousseau'nun belirttiği kavramlar ve okuduğu diğer bilgi birikimleri oluşturmaktadır. Atatürk, Ziya Gökalp'in bütün kitaplarını da okuyup bilgi edinmiştir. Özellikle Gökalp'in "Türk Medeniyet Tarihi" isimli kitabı Atatürk'ün üzerinde önemli etkiler bırakmıştır. Gökalp, Atatürk'ün yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesi ile ilgili düşünce yapısının oluşmasında özel ve önemli bir yere sahip olmuştur.

Buna göre Atatürk ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yabancı yazarlardan sadece demokrasi konusunda etkilenmiştir.
- B) Ziya Gökalp sayesinde Osmanlılık fikir akımını benimsemiştir.
- C) Fikir hayatının oluşmasında yerli ve yabancı yazarlar rol oynamıştır.
- D) Yeni Türk devletini kurarken sadece yerli düşünürlerin fikirlerini benimsemiştir.

6. Selanik Askerî Rüştiyesi'ndeki Fransızca öğretmeni Yüzbaşı Nakiyüddin Bey, Mustafa Kemal'e "Sen bu Fransızcanın peşini bırakma" diyerek desteklemiştir. Onun yabancı dil bilgisinin temelini ve sevgisini oluşturmuştur. Yabancı dil sevgisinin gelişmesi için farklı kaynaklara ulaşmasını sağlayacak eğitsel ortamlar hazırlamıştır. Fransızca öğrenmesi Mustafa Kemal'e Fransız filozoflarından bazılarını o dönemde inceleme, anlama olanağı da sağlamıştır. Sadece Fransız filozoflarını değil, yabancı dille ilgili askerî, siyasi, ekonomik ve sosyolojik alandaki kaynaklara da ulaşması, onları irdelemeye başlaması, Mustafa Kemal'e yeni ufuklar açmış, kararlarında etkililiğini artırmıştır. Yüzbaşı Nakiyüddin Bey, Mustafa Kemal'in yabancı dil sevgisinin yanında ilk gençlik dönemlerinde bağımsızlık, vatan sevgisi, Türk kültürü gibi düşüncelerinin sağlam temellerinin oluşmasını sağlamıştır.

Bu metne göre aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşmasında etkili olan yazarlar kimlerdir?
- B) Mustafa Kemal'in yabancı dilde gelişmesini sağlayan öğretmeni kimdir?
- C) Mustafa Kemal, yabancı dil sayesinde kendini hangi alanlarda geliştirmiştir?
- D) Yüzbaşı Nakiyüddin Bey, Mustafa Kemal'in gelişmesi için neler yapmıştır?

7. Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Türk düşünürler, daha çok milliyetçilik ve vatanseverlik açısından etkilemiştir.
- II. Yabancı düşünürler, öncelikle adalet, insan hakları, özgürlük, demokrasi ve eşitlik kavramları açısından etkilemiştir.
- III. Türk milliyetçiliği konusunda en çok etkilendiği yazar Tevfik Fikret'tir.
- IV. Manastır'da okuduğu dönemde vatan ve hürriyet şairi Namık Kemal'den fikri yönden etkilenmiştir.

verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) I, II ve IV

ABC

TEST

7

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

Mustafa Kemal'in Askerlik Hayatı - 1

1.

Mustafa Kemal'in görev yaptığı yerleri gösteren bu harita incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal'in ilk görev yeri Şam'daki 5.Ordu'dur.
- B) Mustafa Kemal farklı kıtalarda ve şehirlerde görev almıştır.
- C) Mustafa Kemal Trablusgarp Savaşı'nda başarılı olmuştur.
- D) Mustafa Kemal İstanbul'da farklı zamanlarda bulunmuştur.

Kazanım Video Konu Anlatım
İçin Karekodu Okutunuz.

2. II. Meşrutiyet'in ilanından kısa bir süre sonra 13 Nisan 1909'da Meşrutiyet yönetimine son vermek için İstanbul'da büyük bir isyan çıkmış ve bu isyanı bastırmak amacıyla Selânik'te "Hareket Ordusu" hazırlanmıştır. Komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın yaptığı bu ordunun kurmay başkanlığını ise Mustafa Kemal üstlenmiştir. Bu ordunun İstanbul'da uygulayacağı planları ve bildiriye Mustafa Kemal hazırlamıştır. Hareket Ordusu İstanbul'a ulaştıktan sonra kısa sürede duruma hâkim olmuş, isyanı bastırmıştır. Bu önemli görevle Mustafa Kemal'in kurmaylık yeteneği pekiştirilmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. İsyânın amacı yeni ilan edilen yönetimi ortadan kaldırmaktır.
- II. Hareket Ordusu'nun isyana karşı yöntemini Mustafa Kemal belirlemiştir.
- III. Mustafa Kemal'in liderlik özelliği ön plana çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. İtalya'nın sömürge elde etmek için kendisine yakın olan Osmanlı Devleti'nin Afrika'daki son toprak parçası Trablusgarp'a saldırması üzerine Mustafa Kemal ve bazı subaylar gönüllü olarak bölgeye gitmişlerdir. Mustafa Kemal buradaki yerli halkı İtalyanlara karşı örgütlemiştir. Komutasındaki birliklerle Derne, Tobruk ve Bingazi'de İtalyanlara karşı önemli başarılar kazanmıştır. Ancak Balkan Savaşları'nın başlaması üzerine zorda kalan Osmanlı Devleti İtalya ile Uşi Antlaşması'nı imzalayarak bölgeyi İtalyanlara bırakmak zorunda kalmıştır.

Buna göre;

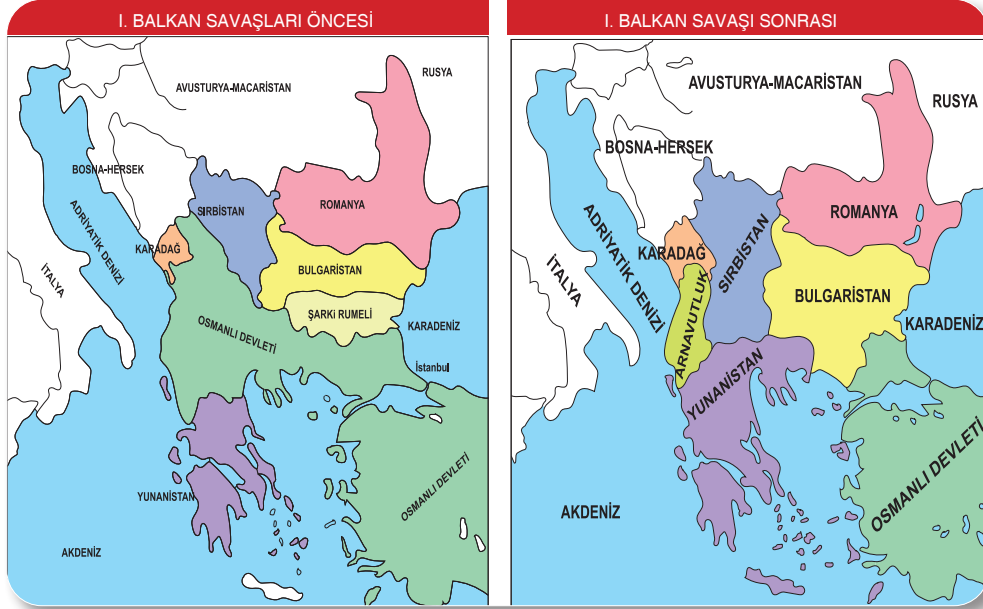
- I. İtalya, ekonomisini geliştirmek için Osmanlı toprağını işgal etmek istemiştir.
- II. Mustafa Kemal'in yerli halkı örgütlemesi liderliğini ve teşkilatçılığını gösterir.
- III. Osmanlı Devleti Balkanlardaki savaştan dolayı Trablusgarp'ı kaybetmek zorunda kalmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1. ÜNİTE

4. Balkanlarda hızla artan milliyetçilik akımının etkisiyle Karadağ, Bulgaristan, Sırbistan ve Yunanistan Osmanlı Devleti'ni Balkanlardan çıkarmak için birleşmiş ve I. Balkan Savaşı'nı başlatmışlardır. Aşağıda I. Balkan Savaşı'nın öncesinde ve sonrasında Balkanlardaki durumu gösteren iki harita verilmiştir.

Bu haritalara göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Arnavutluk, Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını ilan etmiştir.
- B) Osmanlı Devleti ile Yunanistan'ın kara sınır komşuluğu devam etmiştir.
- C) Osmanlı Devleti Balkan topraklarının büyük bölümünü kaybetmiştir.
- D) Osmanlı Devleti'nin savaştığı Balkan devletleri sınırlarını genişletmiştir.

5. Harbiye Nezareti; Bulgarlarla Osmanlı Devleti arasındaki askerî sorunların çözümü, buradaki askerî gelişmelerin yakından izlenmesi ve diğer Balkan devletlerinin askerî durumlarının öğrenilmesi amacıyla Mustafa Kemal'i Sofya'ya askerî ataşe göreviyle atamıştır. Mustafa Kemal burada Bulgaristan'ın sosyal, ekonomik ve kültürel hayatını yakından tanımıştır. Operayı ilk kez burada izlemiş, bunun yanı sıra Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sorunlarıyla yakından ilgilenmiştir. Onların kültürel hayatlarının geliştirilmesi için girişimlerde bulunan Mustafa Kemal, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin çıkardığı gazeteleri yakından takip etmiştir. Bulgar meclisinde incelemelerde bulunmuştur. Bulgar ve yabancı üst düzey devlet adamlarıyla görüşmüştür.

Bu metne göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti askerî alanda Avrupa devletlerini örnek almıştır.
- B) Mustafa Kemal Sofya'da milliyetçi duygularla hareket etmiştir.
- C) Mustafa Kemal'in askerî ataşe görevi sayesinde diplomasi yeteneği gelişmiştir.
- D) Osmanlı Devleti komşu devletlerle yaşanan sorunları çözmek istemektedir.